

**I Liceum Ogólnokształcące
im. Antoniego Osuchowskiego
w Cieszynie**

***PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY***

rok szkolny 2024/2025

Uchwała Rady Rodziców z dnia 24 września 2024 r.

Uchwała Rady Pedagogicznej z dnia 23 września 2024 r.

1. Podstawa prawna.....	3
2. Wstęp.....	4
3. Wizja i misja szkoły, model absolwenta.....	5
4. Zwyczaje i tradycje szkoły.....	6
5. Diagnoza środowiska szkolnego.....	7
6. Cele i zadania wychowawcze.....	8
7. Cele i zadania wychowawcze realizowane przez zespoły przedmiotowe.....	10
8. Zakres i założenia działań o charakterze profilaktycznym.....	14
9. Formy działań profilaktycznych.....	15
10. Cele i zadania z zakresu profilaktyki.....	16
11. Problematyka z zakresu profilaktyki poruszana na lekcjach wychowawczych oraz zajęciach z pedagogiem szkolnym w 4-letnim liceum.....	19
12. Ewaluacja programu wychowawczo-profilaktycznego	20
13. Wnioski wynikające z aktualnej diagnozy środowiska szkolnego oraz priorytety działań wychowawczo-profilaktycznych na rok szkolny 2024/2025.....	21
14. Priorytety na rok szkolny 2024/2025.....	23

1. Podstawa prawna:

- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 900, 1672, 1718.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (t.j. Dz.U. 2015 poz. 1249)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 1449)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. poz. 502, z 2022 r. poz. 566 i 644 oraz z 2023 r. poz. 1370)
- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119).
- Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 2230 oraz z 2023 r. poz. 1234)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2018 r. poz. 467 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356 z późn. zm.).
- Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017r., poz. 1591),
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r., Nr 78, poz. 483 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z 21 marca 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz.U. z 2022 r., poz. 645 ze zm.) - § 13.
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka.
- Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r.
- Statut I Liceum Ogólnokształcącego im. Antoniego Osuchowskiego w Cieszynie.
- Szkolny Zestaw Programów Nauczania.
- Kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2024/2025.
- Wnioski z nadzoru pedagogicznego z roku szkolnego 2023/2024

2. Wstęp

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny w swych ustaleniach opiera się na w/w aktach prawnych mówiących o wychowaniu. W oparciu o nie przyjmuje się w szkolnym systemie wychowawczym, że bezwzględny priorytet w wychowaniu ma dom rodzinny. Szkoła i nauczyciele w zakresie wychowania pełnią funkcje wspomagającą i uzupełniającą. Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie wszechstronnego rozwoju młodzieży, kształtowanie wzorcowych postaw i norm oraz zapobieganie zachowaniom ryzykownym. Skuteczność oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych zawartych w programie wymaga współdziałania wszystkich podmiotów szkoły: rodziców, uczniów i nauczycieli.

Podczas nauki w liceum następuje szybki rozwój osobowości naszych uczniów – kształtują się ich postawy, wartości i przekonania. Jednocześnie dla wielu z nich rozpoczęcie nauki w liceum oznacza zmianę środowiska, grona przyjaciół, a także trybu życia (np. ze względu na dojazd do szkoły lub zakwaterowanie w internacie czy bursie). W rezultacie uczniowie muszą znaleźć swoje miejsce w nowej szkolnej społeczności, co niejednokrotnie wywołuje wśród nich poczucie niepewności. Wiąże się to również z nowymi wymaganiami dydaktycznymi stawianymi przed uczniami. Osiągane wyniki nie zawsze są podobne do tych wcześniejszych, co może budzić niepokój i wpłynąć na ich samoocenę. Takie sytuacje mogą prowadzić do podejmowania zachowań ryzykownych – np. sięgania po środki psychoaktywne, prowadzić do zaburzeń łaknienia czy stanów depresyjnych.

Program ten został skonstruowany w taki sposób, by poprzez oddziaływania wychowawcze i profilaktyczne zapobiegać ryzykownym decyzjom i jednocześnie udzielać wsparcia w trudnym okresie adolescencji oraz kształtować wśród uczniów określone pozytywne wartości i postawy. Dlatego program wychowawczo-profilaktyczny jest realizowany zgodnie z poniższymi zasadami:

1. Społeczność szkolna, w tym: rodzice, uczniowie i nauczyciele są jego współtwórcami znają jego założenia, które realizują na kolejnych etapach kształcenia. W procesie wychowania i kształcenia realizowana jest zasada podmiotowości uczniów, rodziców i nauczycieli
2. Rada Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną opracowuje i uchwała Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.
3. Nauczyciele zgodnie realizują program wychowawczo-profilaktyczny, podejmując współodpowiedzialność za efekty jego realizacji i wspierają się wzajemnie w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, przyjmując za nadrzędny cel rozwój ucznia we wszystkich sferach jego osobowości zgodnie z pkt. 6 programu.

Program wychowawczo-profilaktyczny jest opracowywany na podstawie:

1. Wniosków wynikających z nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora.
2. Wniosków wynikających z diagnozy czynników ryzyka oraz czynników i czynników chroniących.
3. Analizy dokumentacji szkolnej - wpisy do dzienników klasowych.
4. Wniosków wynikających z ewaluacji wewnętrznej.
5. Analizy efektów pracy wychowawczej.
6. Wniosków pedagoga wynikających z obserwacji zajęć, konsultacji indywidualnych oraz jego dokumentacji.
7. Analizy dokumentacji z uczestnictwa w realizowanych dotychczas programach edukacyjnych i profilaktycznych.
8. Wniosków wychowawców oraz pozostałych nauczycieli z wywiadówek bądź indywidualnych spotkań z rodzicami.

3. Wizja i misja szkoły, model absolwenta.

1. Kształcenie i wychowanie w szkole ma na celu wszechstronny osobowy rozwój uczniów, opierający się na ich indywidualnych zainteresowaniach i predyspozycjach psychicznych - a pozostający w zgodzie z zasadami ochrony zdrowego stylu życia.
2. Wzmacnianie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i regionalnej, przywiązania do historii i tradycji narodowych, przygotowanie i zachęcanie do podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym do angażowania się w wolontariatu
3. W szkole udzielana jest uczniom pomoc psychologiczno-pedagogiczna.
4. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana uczniowi polega na rozpoznawaniu i zaspokajaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz rozpoznawaniu indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia i czynników środowiskowych wpływających na jego funkcjonowanie w szkole, w celu wspierania potencjału rozwojowego ucznia i stwarzanie warunków jego aktywnego i pełnego uczestnictwa w życiu Szkoły oraz w środowisku społecznym.
5. Nasza szkoła:
  - rozwija uzdolnienia, rozbudza zainteresowania uczniów,
  - rozwija szacunek dla wiedzy oraz pasję poznawania świata i zachęca do praktycznego stosowania zdobytych informacji,
  - preferuje postawy aktywne i twórcze,
  - umożliwia uczniom poznanie siebie i rozpoznanie własnych predyspozycji zawodowych związanych z dokonaniem świadomego wyboru dalszego kierunku kształcenia i sprostaniu wymaganiom rekrutacji na wyższe uczelnie,
  - wpaja system wartości ogólnoludzkich, dba o wychowanie młodzieży w duchu akceptacji i szacunku dla drugiego człowieka,
  - uczy szacunku dla wartości wypracowanych tradycją szkoły,
  - uczy szacunku dla wartości i postaw patriotycznych,
  - uczy pracy nad sobą i rozwija wiarę we własne możliwości,
  - uczy szlachetnej rywalizacji i umiejętności godzenia się i radzenia sobie z porażkami,
  - wspiera ideę współpracy i umacniania więzi pomiędzy członkami społeczności szkolnej,
  - przygotowuje absolwentów do pełnienia zadań w życiu społecznym i w rodzinie, rozwija wrażliwość moralną, społeczną i estetyczną,
  - przygotowuje do aktywnego udziału w życiu społecznym i kulturalnym,
  - w rozwoju społecznym kształtuje postawę obywatelską, postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także postawy poszanowania dla innych kultur i tradycji,
  - promuje ochronę zdrowia oraz zdrowy tryb życia,
  - kształtuje właściwe postawy wobec problemów środowiska i jego ochrony; rozwija wrażliwość na dobro i piękno otaczającego świata,
  - kształtuje postawy prospołeczne poprzez prowadzenie działań mających na celu zapoznanie uczniów z ideą wolontariatu i jej propagowaniem oraz podejmowaniem działań w obszarze pomocy koleżeńskiej.
6. Chcemy, aby absolwent naszej szkoły:
  - miał wizję własnej przyszłości,
  - znał historię i tożsamość własnej szkoły,
  - stawiał na wykształcenie, pogłębiał wiedzę ogólną,
  - wykazywał się samodyscypliną i czuł się odpowiedzialny za własną pracę i jej rzetelne wykonywanie,

- miał twórczy i krytyczny stosunek do rzeczywistości,
- umiejętnie rozwiązywał problemy i konflikty,
- miał poczucie własnej wartości,
- był uczciwy, odpowiedzialny i tolerancyjny,
- rozwijał i wykorzystywał umiejętności interpersonalne: komunikatywność, życzliwość, otwartość na potrzeby innych, współpraca z innymi, asertywność,
- prezentował wysoki poziom kultury osobistej, godnie reprezentował rodzinę, szkołę, region i ojczyznę,
- był wrażliwy na piękno otaczającego świata.

4. Zwyczaje i tradycje szkoły.

1. Sztandar szkoły i poczet sztandarowy.

Szkoła posiada własny sztandar, który został jej nadany w 1970 r. podczas uroczystości obchodów 75-lecia utworzenia Polskiego Gimnazjum Macierzy Szkolnej, którego nasze liceum jest kontynuatorem.

W 1985 r. sztandar szkoły został odznaczony Odznaką za Zasługi dla Województwa za osiągnięcia w pracy dydaktyczno-wychowawczej.

Sztandar jest symbolem i odznaką szkoły. Uświetnia ceremoniał szkoły i reprezentuje szkołę na zewnątrz w czasie świąt państwowych, uroczystości patriotycznych i religijnych. Towarzyszy także w ostatniej drodze pracownikom szkoły i przedwcześnie zmarłym uczniom.

Na awersie sztandaru na białym tle umieszczony jest kaganek oświaty w kolorze złotym i srebrnym, a pod nim nazwa szkoły z imieniem patrona - Antoniego Osuchowskiego. Rewers przedstawia godło państwowe na czerwonym tle.

Sztandarowi towarzyszy poczet sztandarowy składający się z trzech uczniów ubranych w strój wizytowy i biało-czerwoną szarfę. Kandydatów do pocztu wybiera Rada Pedagogiczna. Powinni to być uczniowie cieszący się nienaganną opinią i osiągający bardzo dobre wyniki w nauce.

2. Znajomość historii szkoły i jej patrona – Antoniego Osuchowskiego – obchody związane z jego osobą.
3. Działalność na rzecz szkoły Stowarzyszenia Przyjaciół I Liceum Ogólnokształcącego im. Antoniego Osuchowskiego w Cieszynie, jak: pomoc stypendialna dla uczniów, realizacja projektów w celu pozyskania środków i pomocy dydaktycznych, pomoc w organizacji imprez szkolnych.
4. Ślubowanie uczniów klas I, wręczenie legitymacji szkolnych na uroczystej akademii rozpoczynającej rok szkolny.
5. Integracja klas pierwszych – inicjatywa wychowawców i Samorządu, np. rajd, konkursy dla pierwszoklasistów, gra integracyjna.
6. Organizacja wewnętrznych zawodów sportowych, w tym zawodów o puchar Dyrektora I LO.
7. Promowanie zdrowego stylu życia poprzez organizację akcji „Osuch na start”.
8. Obchody cykliczne:
  - święta narodowe – składanie kwiatów przez delegacje uczniowskie w zależności od charakteru obchodów, organizacja akademii i koncertów okolicznościowych,
  - dzień Komisji Edukacji Narodowej,
  - studniówka szkolna – zabawa maturzystów organizowana przez rodziców uczniów klas IV,
  - pożegnanie absolwentów – uroczyste rozdanie świadectw, wręczenie nagród i dyplomów za osiągnięcia naukowe i sportowe oraz pracę na rzecz szkoły i lokalnej społeczności, dzieł wolontariatu,

- spotkania Dyrektora szkoły z uczniami osiągającymi najlepsze wyniki nauczania oraz finalistami, laureatami konkursów i olimpiadach przedmiotowych oraz sportowych.
  - przygotowywanie okolicznościowych wystaw i projektów artystycznych zgodnie z Planem pracy szkoły na dany rok.
9. Promocja szkoły:
    - dni otwarte w formie stacjonarnej i on-line, spotkania promocyjne w szkołach podstawowych.
    - projekty szkolne: warsztaty, konkursy, prelekcje i wydarzenia artystyczne kierowane do uczniów naszego liceum oraz zaproszonych uczniów ze szkół podstawowych.
    - promocja szkoły na stronie internetowej oraz na portalach społecznościowych
    - przygotowanie materiału promocyjnego dla szkół podstawowych oraz dla lokalnych mediów.
  10. Koncert charytatywny organizowany przez młodzież i nauczycieli w Teatrze im. A. Mickiewicza w Cieszyńcu na rzecz Fundacji Rozwoju Kardiologii w Zabrze.
  11. Współpraca i wymiana ze szkołami w Niemczech – z *Grimmelshausen Gymnasium* w Gelnhausen oraz z *Marienschule* w Euskirchen, we Włoszech z IISS Albert Einstein w Piove di Sacco. Warsztaty językowe w Londynie w Paryżu w ramach wyjazdów studyjnych. W czasie nauki zdalnej – zajęcia oraz projekty dla uczniów z native-speakerami.
  12. Wycieczki dydaktyczne oraz krajoznawczo-turystyczne krajowe i zagraniczne.
  13. Zajęcia realizowane w ramach projektów edukacyjnych.
  14. Realizacja planowych i doraźnych inicjatyw podejmowanych przez Samorząd Uczniowski.
  15. Rozwijanie zainteresowań poprzez organizowanie zajęć pozalekcyjnych integrujących wiedzę z różnych przedmiotów, pozwalającą na rozwijanie narzędzi myślowych umożliwiających obcowanie z kulturą i jej zrozumienie. Koła przedmiotowe, zajęcia artystyczne, fakultety dla maturzystów, zajęcia o charakterze uzupełniającym dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, praca z uczniem zdolnym – przygotowanie do konkursów i olimpiad przedmiotowych, kurs I pomocy przedmedycznej itd.
  16. Szkolny wolontariat.

5. Diagnoza środowiska szkolnego.

W szkole w każdym roku szkolnym opracowywana będzie diagnoza występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących i czynników ryzyka w terminie do 30 dni od dnia rozpoczęcia roku szkolnego.

Diagnoza środowiska szkolnego, będąca punktem wyjścia do tworzenia programu wychowawczo-profilaktycznego, dokonywana będzie na podstawie m.in.:

1. Wniosków wynikających z nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora w mijającym roku szkolnym.
2. Analizy dokumentacji szkolnej - wpisy do dzienników klasowych, analizy dokumentacji dotyczącej interwencji wychowawczych, wniosków pedagoga, psychologa i wychowawców klas wynikających z obserwacji uczniów podczas zajęć, konsultacji indywidualnych oraz dokumentacji pedagoga, psychologa i wychowawców.
3. Analizy efektów pracy wychowawczej, wyników obserwacji uczniów lub działań wychowawczo-profilaktycznych.
4. Wniosków i sugestii uzyskanych od rodziców/opiekunów prawnych (rozmowy, konsultacje, wywiady oraz indywidualne spotkania).

5. Wniosków wynikających z badań ankietowych przeprowadzonych wśród uczniów lub/ i rodziców/ opiekunów prawnych.

Diagnoza dzięki identyfikacji niepokojących objawów w szczególności: naruszenia dyscypliny szkolnej, zagrożenia w środowisku szkolnym oraz trudności z radzeniem sobie w sytuacjach kryzysowych posłuży do określenia problemów występujących w szkole oraz pozwoli na właściwe zaplanowanie działań wychowawczych oraz profilaktycznych odpowiadających potrzebom szkoły- uczniów, rodziców oraz nauczycieli.

6. Cele i zadania wychowawcze.

1. Rozwój osobowy:

- Wspomaganie w rozwoju umiejętności patrzenia na siebie jako byt osobowy, a przez to kształtowanie szacunku wobec siebie i innych.
- Propagowanie nawyków systematycznego zdobywania wiedzy jako podstawy kształtowania umiejętności.
- Rozwijanie kompetencji językowych i komunikacyjnych jako kluczowych narzędzi poznawczych we wszystkich dyscyplinach wiedzy.
- Wdrażanie do uporządkowanego, krytycznego oraz refleksyjnego myślenia.
- Tworzenie przestrzeni do kreatywnego rozwiązywania problemów, samodzielnego docierania do informacji, krytycznego ich selekcjonowania, np. poprzez udział w projektach.
- Rozwijanie ogólnej sprawności intelektualnej i ciekawości poznawczej.
- Przygotowanie do życia w społeczeństwie informacyjnym poprzez rozwijanie umiejętności sprawnego i świadomego posługiwania nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi.
- Wspieranie i objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- Pomoc w rozwoju zainteresowań.
- Wspomaganie w budowaniu zintegrowanej osobowości uczniów.
- Wypracowywanie postaw szacunku i tolerancji dla odmiennych poglądów ludzi.
- Tworzenie sprzyjających warunków do współdziałania w grupie, do budowania więzi międzyludzkich opartych na przyjętych normach życia społecznego z uwzględnieniem potrzeb uczniów niepełnosprawnych.
- Uwrażliwienie na piękno poprzez kontakt ze sztuką.
- Dbłość o estetykę własnego wyglądu, kulturę bycia oraz kulturę języka.
- Stwarzanie odpowiednich warunków do krzewienia wartości religijnych.

2. Kształtowanie postaw prozdrowotnych:

- Rozwijanie umiejętności życiowych, sprzyjających rozwojowi fizycznemu, psychicznemu, społecznemu i duchowemu.
- Rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem.
- Kształtowanie aktywnej i odpowiedzialnej postawy wobec zdrowia własnego i innych.
- Rozbudzanie potrzeby działania na rzecz tworzenia zdrowego środowiska.
- Zachęcanie do uczestnictwa w różnych formach aktywności sportowo-rekreacyjnej i turystycznej.
- Promowanie zdrowego stylu życia.
- Realizacja zadań ujętych w części profilaktycznej.
- Przygotowanie do odpowiednich zachowań w obliczu klęsk żywiołowych, wypadków, katastrof itp.

3. Relacje w życiu rodzinnym i społecznym:

- Kształtowanie postaw prorodzinnych poprzez właściwe ukazywanie miejsca i roli rodziny w życiu społecznym.
  - Wyrabianie umiejętności komunikacji interpersonalnej (werbalnej i pozawerbalnej), opartej na szacunku i życzliwości.
  - Sprzyjanie budowaniu relacji międzyludzkich o charakterze bezpośrednim, indywidualnych i osobowym.
  - Udzielanie pomocy w rozwiązywaniu problemów okresu dojrzewania.
  - Strategia negocjacji i mediacji w sytuacji rozwiązywania konfliktów.
  - Wskazywanie na trwałość związków rodzinnych, opartych na wzajemnej miłości, wierności, uczciwości, odpowiedzialności i poszanowaniu drugiej osoby.
  - Przygotowanie do świadomego i odpowiedzialnego podejmowania ról rodzicielskich.
  - Kształtowanie postaw wdzięczności i szacunku względem rodziców i osób starszych.
  - Przygotowanie do funkcjonowania w dorosłym życiu.
4. Kształtowanie postaw prospołecznych:
- Uwrażliwienie uczniów na potrzeby innych, kształtowanie empatii oraz chęci niesienia pomocy osobom potrzebującym, zwłaszcza niepełnosprawnym.
  - Wzbudzanie aktywnych postaw wobec problematyki wykluczenia społecznego.
  - Propagowanie idei wolontariatu oraz zachęcanie do uczestniczenia w działaniach charytatywnych.
  - Kształtowanie postawy tolerancji wobec odmienności rasowej, wyznaniowej i kulturowej.
  - Integracja grup klasowych, kształtowanie poczucia przynależności do społeczności szkolnej.
5. Kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich:
- Budzenie wdzięczności i szacunku względem dziedzictwa narodowego.
  - Podtrzymywanie obyczajów i tradycji narodowych i inspirowanie do ich kultywowania w wymiarze szkoły i społeczności lokalnej.
  - Kształtowanie cnót i postaw obywatelskich w trosce o ojczyznę; w tym kształtowanie postaw aktywnego uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej („mała ojczyzna”).
  - Kształtowanie poczucia odpowiedzialności i gotowości uczestnictwa w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności szkolnej, lokalnej, swojego kraju, Europy i świata.
  - Przygotowanie do pełnienia ról w życiu społecznym i gospodarczym.
  - Rozwijanie własnej przedsiębiorczości.
  - Zaznajomienie z podstawowymi dokumentami związanymi z procedurą ubiegania się o pracę.
  - Rozwijanie zdolności planowania własnej kariery zawodowej.
  - Pomoc przygotowanie uczniów do wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej.
  - Rozszerzenie wiedzy z zakresu wybranych przepisów prawnych dot. odpowiedzialności karnej, ruchu drogowego, pracy, praw autorskich itd.
  - Aktywizowanie uczniów do uczestnictwa w realizacji zadań samorządu klasowego i szkolnego.
6. Kształtowanie postaw proekologicznych:
- Kształtowanie właściwej relacji oraz współzależności człowiek-środowisko poprzez rozumienie procesów zachodzących w społeczeństwie i otoczeniu geograficznym.
  - Kształtowanie szacunku do środowiska naturalnego człowieka (np. segregacja

śmieci, odnawialne źródła energii).

- Kształtowanie postaw dokonywania świadomych wyborów dóbr konsumpcyjnych wytworzonych z bezpiecznych dla człowieka surowców niedewastujących i degradujących środowiska naturalnego.
- Organizowanie działań proekologicznych.

7. Rozwijanie szacunku dla dziedzictwa kulturowego kraju i regionu:

- Poznawanie dziedzictwa kultury narodowej postrzeganej w perspektywie kultury europejskiej i światowej.
- Poprawne posługiwanie się językiem ojczystym.
- Rozwijanie wiedzy o historii kraju i kulturze regionu.
- Poznawanie własnego regionu, w tym jego dziedzictwa kulturowego jako części Polski i Europy.
- Promowanie swojego regionu w kraju i za granicą.
- Podkreślenie znaczenia gwary Śląska Cieszyńskiego dla rozumienia własnej tożsamości i dziedzictwa kulturowego.
- Kształtowanie poczucia przynależności narodowej oraz lokalnej.
- Rozwijanie kontaktów z instytucjami i osobami związanymi z regionem.
- Pogłębianie więzi z regionem i krajem.
- Budowanie przyjaznych relacji transgranicznych w obrębie społeczności polsko-czeskiej.
- Kształtowanie poczucia tożsamości Polaka – Europejczyka
- Zrozumienie roli międzynarodowych organizacji w procesie integracji naszego kontynentu.
- Uświadomienie potrzeby współpracy państw europejskich w zakresie bezpieczeństwa.
- Zrozumienie znaczenia przestrzegania praw i wolności człowieka dla funkcjonowania demokracji.

8. Bezpieczeństwo:

- Dostrzeganie wyzwań i zagrożeń cywilizacyjnych – terroryzm, rasizm, kryzys migracyjny, sekty, zmiany klimatyczne, nachalna reklama, manipulacja językowa, rozpad więzi rodzinnych.
- Podniesienie poziomu świadomości nt. bezpieczeństwa w sieci – utrwalenie informacji o bezpiecznych zachowaniach podczas korzystania z portali społecznościowych oraz możliwych zagrożeniach w sieci.
- Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych.
- Uświadomienie zagrożeń wynikających z używania środków psychoaktywnych w celu podniesienia poziomu wiedzy i zwiększenia świadomości ryzyka związanego z uzależnieniami oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i umiejętności samodzielnego dokonywania właściwych wyborów.

7. Zadania i cele wychowawcze realizowane przez zespoły przedmiotowe.

1. Zadania i cele wychowawcze realizowane przez zespół przedmiotów humanistycznych:

- Kształtowanie szacunku dla własnego narodu i państwa.
- Rozwijanie postawy patriotycznej i różnych jej przejawów.
- Umacnianie postawy tolerancyjnej wobec innych narodów i ich kultur, otwartość na nowe poglądy.

- Przygotowanie do życia w demokratycznym społeczeństwie.
  - Wskazywanie na konieczność znajomości prawa oraz respektowanie praw każdego człowieka i uwrażliwienie na krzywdę ludzką.
  - Poszanowanie wartości życia i godności ludzkiej.
  - Uczenie aktywności człowieka w procesie przemian ustrojowych, gospodarczych, kulturowych.
  - Kształtowanie postawy humanistycznej w procesie poznawania świata i człowieka.
  - Kształtowanie wrażliwości estetycznej.
  - Kształtowanie pasji poznawczej; rozbudzanie wszechstronnych zainteresowań w aspekcie literatury, sztuki, filmu, muzyki.
  - Kształtowanie rzetelnego stosunku do przeszłości i teraźniejszości oraz perspektywicznego myślenia i planowania własnego rozwoju.
  - Pobudzanie kreatywności.
  - Przygotowanie do uczestnictwa w życiu kulturalnym.
  - Kształtowanie wrażliwości moralnej i eliminowanie postaw i zachowań, które upośledzają charakter, osobowość i godność człowieka.
  - Zachęcanie do podejmowania inicjatyw prospołecznych i włączanie się w działania charytatywne.
2. Zadania i cele wychowawcze realizowane przez **zespół języków obcych**
- Poznawanie różnych realiów życia i kultury innych państw.
  - Kształtowanie postaw tolerancji w stosunku do odmiennych kultur, wierzeń, tradycji i poglądów.
  - Poznawanie i stosowanie zasad właściwego zachowania w kontaktach z przedstawicielami innej kultury.
  - Wskazywanie na pozytywne cechy postaw osobowych typowych dla danego kraju.
  - Rozwijanie zainteresowań innymi kulturami.
  - Kształtowanie umiejętności pozyskiwania informacji i samodzielnej ich weryfikacji.
  - Rozwijanie w uczniach wiary we własne możliwości językowe i gotowości do prowadzenia dialogu w języku obcym.
3. Zadania i cele wychowawcze realizowane przez **zespół przedmiotów matematyczno-**
- Kształtowanie szacunku dla nauki i jej osiągnięć, rozumienie jej wpływu na życie i warunki egzystencji człowieka.
  - Wyrabianie postaw dbałości o cudze mienie (m.in. szkolne przyrządy, urządzenia i materiały) zachowania czystości w miejscu pracy, przestrzegania higieny pracy, budzenie odpowiedzialności za własne bezpieczeństwo i innych.
  - Rozwijanie zainteresowań i uzdolnień. Zapewnienie warunków do rozwoju zdolności na miarę możliwości poznawczych ucznia. Zachęcanie uczniów do udziału w konkursach.
  - Umiejętność prezentacji swoich racji i prowadzenia rzeczowej dyskusji.
  - Kształtowanie umiejętności jasnego i precyzyjnego formułowania wypowiedzi i argumentowania.
  - Dbłość o przejrzysty zapis, czytelne rysunki i staranne wykonywanie konstrukcji geometrycznych
  - Posługiwanie się informacjami pochodzącymi z analizy materiałów źródłowych, w tym tekstów popularno-naukowych
  - Wdrożenie do korzystania z nowoczesnych narzędzi i źródeł informacji. Rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych m.in. wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się

aplikacjami komputerowymi.

- Przygotowanie uczniów do samodzielnego zdobywania wiedzy na dalszych etapach edukacji oraz w pracy zawodowej.
- Zapoznanie z podstawowymi prawami przyrody dającymi możliwość zrozumienia otaczających zjawisk i zasad działania ważnych obiektów technicznych, a także wyzwań stojących przed dzisiejszą nauką.
- Umiejętność planowania i przeprowadzania obserwacji oraz doświadczeń i wnioskowanie na podstawie ich wyników, sporządzania i interpretacji wykresów; rozwój wyobraźni przestrzennej.
- Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów na bazie logicznego i abstrakcyjnego myślenia, w tym myślenia algorytmicznego.
- Wdrażanie do systematyczności i dokładności, koleżeństwa, życzliwości, tolerancji i prawdomówności.
- Wskazywanie korzyści wynikających z podejmowania pracy zespołowej. Rozwijanie kompetencji społecznych, takich jak: komunikacja i współpraca w grupie, w tym w środowiskach wirtualnych, udział w projektach zespołowych oraz organizacja i zarządzanie projektami.
- Kształtowanie postawy świadomego i odpowiedzialnego korzystania z sieci Internet, uwzględniającej przestrzeganie obowiązujących norm społecznych i przepisów prawa. Respektowanie prywatności informacji i ochrony danych, praw własności intelektualnej, etykiety w komunikacji; ocena zagrożeń związanych z technologią i ich uwzględnienie dla bezpieczeństwa swojego i innych.
- Kultura pracy zdalnej, kształtowanie prawidłowych zachowań w pracy z wykorzystaniem metod i technik pracy na odległość.

4. Zadania i cele wychowawcze realizowane przez **zespół przedmiotów przyrodniczych**

- Przełamywanie stereotypów i kształtowanie postawy szacunku, empatii, akceptacji i poszanowania innych kultur przy jednoczesnym zachowaniu poczucia wartości dziedzictwa kulturowego własnego narodu i własnej tożsamości.
- Rozwijanie postawy współodpowiedzialności za stan środowiska geograficznego, kształtowanie ładu przestrzennego oraz przyszłego rozwoju społeczno-kulturowego i gospodarczego "małej ojczyzny", własnego regionu i Polski.
- Rozpoznawanie swoich predyspozycji i talentów oraz rozwijanie pasji i zainteresowań geograficznych
- Kształtowanie przekonania o użyteczności edukacji geograficznej dla osobistego rozwoju człowieka oraz aktywności społecznej
- Docenianie znaczenia dóbr kultury i zasobów przyrody w życiu człowieka, rozumienie konieczności racjonalnego ich użytkowania i ochrony
- Dostrzeganie aplikacyjnego charakteru geografii
- Rozumienie potrzeby racjonalnego gospodarowania w środowisku geograficznym zgodnie z zasadami rozwoju zrównoważonego oraz konieczności rekultywacji i rewitalizacji obszarów zdegradowanych.
- Przekonanie o potrzebie odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu społecznym i obywatelskim na rzecz rozwoju lokalnego, regionalnego oraz Polski
- Kształtowanie w sobie postawy dialogu, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów.
- Rozwijanie postawy szacunku wobec wszystkich istot żywych, przyrody i środowiska.
- Kształtowanie postawy świadomego i odpowiedzialnego korzystania z dóbr przyrody oraz zrozumienia zasad zrównoważonego rozwoju.

- Pogłębianie znajomości uwarunkowań zdrowia człowieka.\Kształtowanie umiejętności planowania działań prozdrowotnych, rozpoznawania sytuacji wymagających konsultacji lekarskiej.
- Kształtowanie umiejętności zrozumienia znaczenia badań profilaktycznych, poradnictwa genetycznego i transplantologii.
- Kształtowanie umiejętności zrozumienia zagrożeń wynikających ze stosowania środków dopingujących i psychoaktywnych.
- Kształtowanie zdolności krytycznego rozumowania.\Rozwijanie zdolności pracy w zespole
- Wskazywanie na potrzebę świadomego korzystania z zasobów Ziemi
- Kształtowanie świadomego korzystania z osiągnięć myśli ludzkiej.
- Wskazywanie zagrożeń wynikających z dostępu do substancji psychoaktywnych.
- Rozpoznawanie i rozwijanie zdolności poznawczych.
- Kształtowanie zdolności planowania oraz precyzyjnego wykonywania pracy.
- Rozwijanie zdolności dyskusji w oparciu o argumenty.
- Kształtowanie nawyku korzystania z wielu źródeł informacji oraz krytycznego ich doboru.

5. Zadania i cele wychowawcze realizowane przez **zespół wychowania fizycznego**

- Wszechstronny rozwój organizmu, korygowanie wad postawy oraz przekazanie uczniom podstawowych wiadomości i umiejętności umożliwiających samokontrolę, samoocenę oraz samodzielne podejmowanie działań w celu doskonalenia funkcjonowania organizmu.
- Rozwój sprawności kondycyjnej i koordynacyjnej.
- Wykształcenie umiejętności ruchowych, przydatnych w aktywności zdrowotnej, rekreacyjnej i sportowej.
- Wyposażenie uczniów w wiedzę i umiejętności umożliwiające bezpieczną organizację zajęć ruchowych w różnych warunkach środowiskowych, indywidualnie, w grupie rówieśniczej oraz w rodzinie.
- Ukształtowanie postawy świadomego i permanentnego uczestnictwa uczniów w różnych formach aktywności sportowo-rekreacyjnej w czasie nauki w szkole oraz po jej ukończeniu dla zachowania zdrowia fizycznego i psychicznego.
- Kształtowanie postawy fair play w zawodach sportowych i życiu codziennym.
- Uświadomienie uczniom znaczenia reguł fair play w sporcie.

6. Cele wychowawcze realizowane na lekcjach **EDB**:

- Przekazanie uczniom niezbędnej wiedzy w zakresie przygotowania instytucji państwa do działania w sytuacjach kryzysowych.
- Wyposażenie uczniów w wiedzę i umiejętności niezbędne do skutecznego działania w sytuacji zagrożenia oraz do działań zapobiegawczych.
- Przygotowanie uczniów do udzielania poszkodowanym, możliwej w określonych warunkach, pierwszej pomocy; kształtowanie postaw ochrony życia i zdrowia własnego, a także innych osób.
- Kształtowanie u uczniów postaw gotowości do niesienia pomocy potrzebującym, humanitaryzmu i altruizmu.
- Rozwijanie u uczniów zdolności organizatorskich i komunikacyjnych oraz umiejętności przywódczych .

7. Zadania i cele wychowawcze realizowane przez **zespół biblioteczny**

- Kształcenie kultury czytelniczej uczniów oraz przygotowanie do odbioru różnorodnych form przekazu kultury materialnej.
- Stworzenie warunków do rozwijania uzdolnień i zainteresowań uczniów,

aktywności intelektualnej i kulturalnej - wzbogacanie kultury humanistycznej uczniów.

- Wdrożenie do pozyskiwania informacji z różnych źródeł, w tym krytycznej selekcji i bezpiecznego użytkowania zasobów sieci Internet.
- Uwrażliwianie na ochronę praw autorskich.
- Przygotowanie uczniów do samokształcenia.
- Kształtowanie postaw zdrowego stylu życia ze szczególnym uwzględnieniem higieny pracy umysłowej.
- Wspieranie w ukierunkowaniu dalszych etapów nauki.
- Wyrabianie postaw szacunku dla tradycji narodowych i lokalnych.

8. Zadania i cele wychowawcze realizowane przez **wychowawców klasowych**

- a. Podstawowym zadaniem wychowawcy jest sprawowanie opieki wychowawczej nad uczniami, a w szczególności:
  - Tworzenie warunków wspomagających rozwój ucznia, proces jego uczenia się oraz przygotowania do życia w rodzinie i społeczeństwie.
  - Inspirowanie i wspomaganie działań zespołowych uczniów.
  - Podejmowanie działań umożliwiających rozwiązywanie konfliktów w zespole uczniów oraz pomiędzy uczniami a innymi członkami społeczności szkolnej.
  - Troska o właściwy stosunek uczniów do nauki i o jak najlepsze wyniki nauczania.
  - Troska o wychowanie etyczno-moralne uczniów.
- b. Wychowawca w celu realizacji tych zadań ma obowiązek:
  - otaczać indywidualną opieką każdego wychowanka, a w szczególności uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi objętymi pomocą psychologiczno-pedagogiczną przy współpracy z pedagogiem szkolnym (tworzenie i realizacja Indywidualnych Programów Edukacyjno-Terapeutycznych oraz określanie form i zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej),
  - interesować się postępami uczniów w nauce, zwracać szczególną uwagę na tych, którzy mają trudności w nauce i analizować z nauczycielami oraz pedagogiem szkolnym przyczyny niepowodzeń w pracy szkolnej i podejmować środki zaradcze,
  - uczestniczyć w rozwiązywaniu konfliktów między uczniami a innymi nauczycielami,
  - ustalać z zespołem klasowym treść i tematykę lekcji wychowawczych,
  - utrzymywać stały kontakt z rodzicami (opiekunami prawnymi) i odbywać systematyczne spotkania w celu analizy postępów i sytuacji wychowawczych (minimum 2 spotkania w semestrze),
  - współdziałać ze specjalistami świadczącymi kwalifikowaną pomoc psychologiczno-pedagogiczną, medyczną lub inną - według potrzeb, szczególnie w czasie izolacji spowodowanej pandemią lub długotrwałą chlubą,
  - wdrażać do świadomego postępowania zgodnie z obowiązującymi w szkole zasadami i normami etycznymi,
  - koordynować współpracę zespołu nauczycieli uczących w klasie,
  - inspirować i organizować działania samorządowe w zespole klasowym,
  - kształtować relacje między uczniami na zasadach życzliwości i współdziałania, wytwarzania atmosfery sprzyjającej rozwijaniu wśród nich koleżeństwa i przyjaźni.
  - kształtować u uczniów poczucie współodpowiedzialności za ład, czystość i estetykę klasy - pracowni oraz innych pomieszczeń i terenu szkoły,
  - włączać rodziców do pomocy w organizowaniu np. imprez klasowych, szkolnych, lekcji wychowawczych,
  - poznawać możliwości i zainteresowania uczniów,

- współdziałać w organizowaniu poradnictwa o możliwościach dalszej nauki celem podjęcia świadomej decyzji w sprawie wyboru zawodu - kierunków dalszego kształcenia,
- objąć uczniów wsparciem w zakresie zdrowia psychicznego w celu wzmocnienia poczucia bezpieczeństwa, szczególnie w czasie nauczania na odległość,
- zwiększyć zainteresowanie problemami wychowanków, szczególnie sygnalizowane zachowaniem przez uczniów (np. stany emocjonalne, psychiczne samopoczucie),
- inspirowanie i wspomaganie działań indywidualnych ze szczególnym uwzględnieniem osób wycofanych społecznie,
- podejmowanie działań umożliwiających budowanie prawidłowych relacji między uczniami.

8. Zakres i założenia działań o charakterze profilaktycznym.

Dyrekcja oraz nauczyciele I Liceum Ogólnokształcącego podejmują działania mające na celu ochronę uczniów przed zagrożeniami i reagowanie na już zaistniałe. Szeroko pojęta profilaktyka obejmuje zarówno eliminowanie bądź zmniejszanie czynników ryzyka, jak również wzmacnianie czynników chroniących. Ponadto, polega ona na: promowaniu zdrowego stylu życia, kształtowaniu umiejętności radzenia sobie z problemami, które młodzież napotyka w życiu, udzielaniu wsparcia przy dokonywaniu właściwych wyborów dotyczących jej zdrowia, bezpieczeństwa oraz obieranej drogi edukacyjno-zawodowej. Realizatorami programu są wszyscy wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog szkolny oraz przedstawiciele różnych instytucji wspomagających.

Działania z zakresu profilaktyki uwzględniają założenia następujących programów:

1. Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego;
2. Krajowym Programem Przeciwdziałania Narkomanii
3. Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS;
4. Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
5. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
6. Program Ograniczenia Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce;
7. Kampanie społeczne i programy edukacyjne z zakresu profilaktyki, m.in.:
  - a. *Wybierz życie – pierwszy krok*
  - b. *Podstępne WZW*
  - c. *Znamie! Znam je?*
  - d. *Płytką wyobraźnia to kalectwo*
  - e. Inne programy i kampanie społeczne, krajowe i lokalne realizowane m.in. przez instytucje i ośrodki wspierające profilaktykę w szkole - wg potrzeb.

9. Formy działań profilaktycznych.

1. Zajęcia profilaktyczne:
  - a. godziny dla wychowawcy klasy
  - b. zajęcia prowadzone przez pedagoga szkolnego oraz psychologa szkolnego
  - c. godziny do dyspozycji dyrektora,
  - d. zajęcia pozalekcyjne,
  - e. formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej m.in. opracowywanie i realizacja Indywidualnych Programów Edukacyjno-Terapeutycznych oraz konsultacje indywidualne z pedagogiem szkolnym oraz psychologiem szkolnym itd.
2. Zajęcia edukacyjne w ramach: przedmiotów, których podstawy programowe uwzględniają zagadnienia dotyczące zapobiegania narkomanii, edukacja prozdrowotna, wychowanie do życia w rodzinie itd.
3. Edukacja rówieśnicza.
4. Spotkania uczniów lub rodziców organizowanymi we współpracy z:

- a. Starostwem Powiatowym w Cieszynie,
  - b. Zespołem Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych w Cieszynie,
  - c. Urzędem Miejskim w Cieszynie,
  - d. Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Cieszynie,
  - e. przedstawicielami służby zdrowia,
  - f. Powiatową Komendą Policji w Cieszynie,
  - g. Centrum Profilaktyki Edukacji i Terapii „Kontakt”,
  - h. organizacjami związanymi z promocją zdrowia i profilaktyką,
  - i. przedstawicielami Fundacji Rozwoju Kardiochirurgii w Zabrze,
  - j. uczelniami wyższymi, w szczególności obejmującymi patronat klas,
  - k. wolontariuszami m.in. z Hospicjum im. Łukasza Ewangelisty w Cieszynie.
5. Realizacja programów edukacyjnych i kampanii społecznych z zakresu profilaktyki.

10. Cele i zadania z zakresu profilaktyki

Cel	Zadania	Klasy
Organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Diagnozowanie i analiza potrzeb uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi 2. Wspieranie i objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (np. niepełnosprawnymi, z chorobami przewlekłymi, o słabych wynikach w nauce, z problemami rodzinnymi, emocjonalnymi, wychowawczymi, zdrowotnymi) oraz innymi uczniami w potrzebie, ze szczególnym uwzględnieniem negatywnych skutków pandemii SARS-COV-19. Dostosowywanie form i metod pracy do indywidualnych potrzeb uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; opracowywanie, realizowanie działań zawartych w Indywidualnych Programach Edukacyjno-Terapeutycznych. 3. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest organizowana we współpracy z: <ul style="list-style-type: none"> • rodzicami uczniów; • poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi, • lekarzami, psychologami, terapeutami – wg potrzeb • placówkami doskonalenia nauczycieli; • innymi placówkami; organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży. 	I - IV
Edukacja zdrowotna	<ol style="list-style-type: none"> 15. Wzbudzanie poczucia odpowiedzialności za własne zdrowie - propagowanie zdrowego stylu życia. 16. Uświadomienie ryzyka związanego 	Klasy I-IV Klasy II

<p>Przeciwdziałanie narkomanii - profilaktyka uzależnień</p>	<p>z nadmiernym narażeniem na promieniowanie ultrafioletowe – profilaktyka czerniaka.</p> <p>17. Doskonalenie wiedzy dotyczących najczęstszych chorób nowotworowych – rak szyjki macicy, rak piersi itd.</p> <p>18. Zwrócenie uwagi na choroby zaliczane do grupy chorób cywilizacyjnych - AIDS, WZW, nadmierna otyłość, zaburzenia łaknienia, wirtualne uzależnienie itd.</p> <p>19. Propagowanie aktywnego, bezpiecznego, zdrowego, twórczego spędzania wolnego czasu.</p> <p>20. Rozwijanie umiejętności życiowych, sprzyjających rozwojowi fizycznemu, psychicznemu, społecznemu i duchowemu.</p> <p>21. Doskonalenie umiejętności wykorzystywania wiedzy na temat wczesnej identyfikacji zmian chorobowych w celu ochrony zdrowia.</p> <p>22. Rozbudzanie potrzeby działania na rzecz tworzenia zdrowego środowiska.</p> <p>23. Zachęcanie do uczestnictwa w różnych formach aktywności sportowo-rekreacyjnej i turystycznej.</p> <p>24. Przygotowanie do odpowiednich zachowań w obliczu klęsk żywiołowych, wypadków, katastrof itp.</p>	<p>Klasy II oraz III</p> <p>Klasy III oraz IV</p> <p>Klasy I-IV</p> <p>Klasy I-IV</p> <p>Klasy I-IV Klasy I-IV</p> <p>Klasy I-IV</p> <p>Klasy I-IV</p>
	<p>1. Prowadzenie edukacji zdrowotnej adresowanej do młodzieży na temat zagrożeń wynikających z używania środków psychoaktywnych w celu podniesienia poziomu wiedzy i zwiększenia świadomości ryzyka związanego z uzależnieniami oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i umiejętności samodzielnego dokonywania właściwych wyborów.</p> <p>2. Współpraca z rodzicami dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem – przekazanie im informacji na temat zagrożeń we współczesnym społeczeństwie np. profilaktyka uzależnień oraz prawne skutki negatywnych zachowań wśród młodzieży, a także sposobów radzenia sobie z nimi.</p> <p>3. Kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu.</p> <p>4. Kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu.</p> <p>5. Doskonalenie kompetencji nauczycieli oraz</p>	<p>Klasy I-IV oraz wybrane osoby wg potrzeb</p> <p>Klasy I-IV oraz wybrane osoby wg potrzeb</p> <p>Klasy I-IV Klasy I-IV</p> <p>Wszyscy ucący</p>

<p>Bezpieczeństwo - profilaktyka zachowań ryzykownych</p>	<p>wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków i substancji niebezpiecznych oraz norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie bezpiecznej atmosfery w szkole. Zapobieganie wszelkim objawom patologii społecznej – np. zachowaniom agresywnym i przemocy. 2. Zapoznanie uczniów z normami społecznymi i zasadami <i>savoir vivre</i> oraz systematyczne ich egzekwowanie. 3. Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych. 4. Zapobieganie cyberprzemocy i cyberprzestępczości: podniesienie poziomu świadomości nt. bezpieczeństwa w sieci – utrwalenie informacji o bezpiecznych zachowaniach podczas korzystania z portali społecznościowych oraz możliwych nadużyciach w sieci. 	<p>Klasy I-IV</p> <p>Klasy I-IV</p> <p>Klasy I-IV</p> <p>Klasy II</p>
<p>Upowszechnienie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie postaw, wzmacniających zdrowie psychiczne</p>	<ol style="list-style-type: none"> a. Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie i rozwijanie osobistego potencjału. b. Pomoc w zaadaptowaniu się uczniom klas I nowym środowisku szkolnym – zajęcia o charakterze integracyjnym dla uczniów oraz spotkanie z rodzicami podczas wrzeźniowej wywiadówki. c. Rozwijanie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach oraz wyposażenie uczniów i rodziców w wiedzę, gdzie szukać pomocy. d. Rozwój umiejętności efektywnego uczenia się. e. Kształtowanie, ćwiczenie i utrwalanie umiejętności asertywnych. f. Przestrzeganie przed szkodliwym i manipulacyjnym oddziaływaniem sekt. g. Działania wspierające uczniów w celu niwelowania negatywnych skutków pandemii. 	<p>Klasy I-IV</p> <p>Klasy I</p> <p>Klasy I-IV</p> <p>Klasy I</p> <p>Klasy I-II</p> <p>Klasy III</p>
<p>Budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli</p>	<ol style="list-style-type: none"> a. Udzielenie uczniom klas I wsparcia psychicznego i wskazówek ułatwiających adaptację w nowej szkole – integracja zespołów klasowych. b. Kształtowanie u uczniów i wychowanków postaw prospołecznych, w tym przez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, 	<p>Klasy I</p> <p>Klasy I-IV</p>

Planowanie dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej.	sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym.	
	c. Zapoznanie uczniów z normami społecznymi i zasadami savoir vivre'u oraz systematyczne ich egzekwowanie.	Klasy I
	d. Uwrażliwienie uczniów na potrzeby innych, kształtowanie empatii oraz chęci niesienia pomocy osobom potrzebującym, zwłaszcza niepełnosprawnym.	Klasy I-IV
	e. Działania podejmowane przez wychowawców i pozostałych nauczycieli w celu rozpoznania potrzeb uczniów w zakresie budowania właściwych relacji społecznych w klasie.	
	f. Integrowanie zespołów klasowych, wzmacnianie poczucia pełnej przynależności do społeczności szkolnej.	
	a. Kształtowanie odpowiedzialności za planowanie dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej.	Klasy I-IV
	b. Doskonalenie umiejętności planowania, organizowania oraz oceniania własnego uczenia się, planowania przyszłości oraz wyznaczania celów i ich realizacji.	Klasy I-IV
	c. Doskonalenie umiejętności organizowania zajęć i pracy własnej.	Klasy I-IV
d. Ocena osobistego potencjału - rozpoznanie swoich umiejętności i zdolności – koniecznych w planowaniu dalszej ścieżki edukacyjnej i przyszłej kariery zawodowej,	Klasy I-IV	

11. Problematyka z zakresu profilaktyki poruszana na lekcjach wychowawczych oraz zajęć z pedagogiem szkolnym i psychologiem szkolnym dla poszczególnych klas.

Klasy I:

1. Adaptacja w nowym środowisku szkolnym.
  - a) Standardy ochrony małoletnich (W)
  - b) Jak się uczyć efektywniej i wykorzystać swoje mocne strony w nauce?
  - c) Normy społeczne – czym są i co oznaczają? (W)
  - d) Profilaktyka uzależnień – zapobieganie zachowaniom ryzykownym.
  - e) Jak sobie radzić w sytuacjach trudnych i kryzysowych?
  - f) Profilaktyka chorób nowotworowych- realizacja programu edukacyjnego *Znamie! Znam je?* dotyczącego czerniaka.
  - g) Działania integrujące grupę klasową, ukierunkowane na budowanie pozytywnych relacji rówieśniczych. (W)
  - h) Akcja „Bezpieczne wakacje” – zapobieganie wypadkom podczas wypoczynku wakacyjnego, np. nad wodą.

Klasy II

- a) Kształtowanie empatii i wrażliwości na potrzeby innych – ze szczególnym uwzględnieniem osób niepełnosprawnych i potrzebujących; w tym wspieranie idei

wolontariatu.

- b) Profilaktyka uzależnień – kontynuacja działań ukierunkowanych na zapobieganie zachowaniom ryzykownym. (W)
- c) Bezpieczeństwo w sieci – zapobieganie cyberprzemocy i cyberprzestępczości.
- d) Sztuka komunikacji oraz mowa ciała.
- e) Wzmacnianie motywacji do uczenia się – kształtowanie umiejętności realizowania indywidualnych celów.
- f) Działania integrujące grupę klasową, ukierunkowane na budowanie pozytywnych relacji rówieśniczych. (W)

Klasy III

- a) Wzmacnianie motywacji do uczenia się – kształtowanie umiejętności realizowania indywidualnych celów.
- b) Profilaktyka chorób współczesnego świata - realizacja programu edukacyjnego *Podstępne WZW*.
- c) Zapobieganie niebezpiecznym działaniom w sieci – cyberhejt i cyberstalking.
- d) Czym jest zdrowe odżywianie? Profilaktyka zaburzeń łaknienia.
- e) Jak uchronić się przed manipulacyjnym działaniem sekt?
- f) Budowanie i wzmacnianie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych i kryzysowych (kontynuacja).
- g) Budowanie umiejętności potrzebnych w przyszłej pracy zawodowej - kompetencje twarde i miękkie.
- h) Działania integrujące grupę klasową, ukierunkowane na budowanie pozytywnych relacji rówieśniczych. (W)

Klasy IV

- a) Kształtowanie umiejętności realizowania indywidualnych celów w kontekście egzaminu maturalnego i wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej,
- b) Stres egzaminacyjny– przyczyny i sposoby radzenia sobie z nim.
- c) Profilaktyka chorób nowotworowych - raka piersi i raka szyjki macicy.
- d) Profilaktyka wykroczeń i wypadków drogowych. (W)
- e) Kształtowanie umiejętności autoprezentacji – w kontekście przyszłej pracy zawodowej.
- f) Działania integrujące grupę klasową, ukierunkowane na budowanie pozytywnych relacji rówieśniczych. (W)

12. Ewaluacja programu wychowawczo-profilaktycznego.

Ewaluacja programu wychowawczo-profilaktycznego uwzględnia wnioski wynikające z corocznej diagnozy środowiska szkolnego. Brane są pod uwagę zalecenia i wnioski ze strony Dyrekcji, kierunki realizacji polityki oświatowej państwa, wnioski wychowawców, nauczycieli specjalistów i pozostałych uczących zebranych podczas konferencji rady pedagogicznej, Kierunki realizacji polityki oświatowej państwa. Uwzględnia również sugestie ze strony rodziców/opiekunów prawnych (rozmowy, konsultacje, wywiadówki oraz indywidualne spotkania).

13. Wnioski wynikające z diagnozy środowiska szkolnego ze szczególnym uwzględnieniem występujących potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka.

Badania online ankietowe przeprowadzono wśród uczniów obecnych klas I-IV we wrześniu 2024, ankieta miała 20 pytań (w tym 3 pytania mieszane). Ponadto przeprowadzono badania ankietowe wśród nauczycieli – tu ankieta miała 7 pytań (4 zamknięte i 3 typu mieszanego) W sumie ankietę wypełniło 124 uczniów oraz 26 nauczycieli.

Badania obejmowały:

- a) samopoczucie psychiczne uczniów i trudności w ub. roku szkolnym,
- b) czynniki ryzyka, w tym: środki odurzające oraz zagrożenia w sieci,
- c) czynniki wspierające, w tym relacje z rówieśnikami, bezpieczeństwo w szkole,
- d) działania wspierające i propozycje do programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.

Wśród czynników ryzyka brano pod uwagę m.in. ryzykowne zachowania w tym zagrożenia płynące ze środków psychoaktywnych oraz ryzykowne zachowania w sieci. Zwrócono uwagę na czynniki wspierające rozwój uczniów, zasugerowano działania wzmacniające. Wyniki badań ankietowych zostały opracowane przez zespół powołany przez Dyrektora szkoły. Stanowią one oddzielny dokument.

Czynniki ryzyka i potrzeby z nich wynikające:

- Najważniejszym aspektem leżącym u podstaw wielu zachowań ryzykownych jest aktualny **stan psychiczny uczniów**. Wyniki badań ankietowych wskazują, że 44,5% uczniów ocenia swoje psychiczne samopoczucie w ub. roku szkolnym pozytywnie, a prawie 1/3 uczniów sygnalizuje, że mieli trudności związane ze sferą emocjonalną/psychiczną. Odpowiedzi nauczycieli również wskazują na obniżony nastrój i przygnębienie uczniów - prawie 35%.
- Duża liczba uczniów zgłasza, że w ubiegłym roku miała **problemy z nauką**. Zarówno wśród odpowiedzi uczniów i nauczycieli najczęściej wskazywano, trudności ze skupieniem się na lekcjach - 51% uczniów i 77% nauczycieli, zaległości w nauce - 31,5% uczniów i 70% nauczycieli, a niechęć do nauki wskazuje 56,5% uczniów i 42% nauczycieli.
- Dlatego działania wzmacniające umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, stresujących oraz budujących motywację do nauki będą kontynuowane. Wśród nich znajdują się lekcje nt. kształtowania umiejętności realizowania indywidualnych celów, w klasach pierwszych - lekcje nt. efektywnego uczenia się. Uczniowie mogą też korzystać z tzw. godzin dostępności, podczas których mogą indywidualnie omówić z uczącymi sposoby nadrobienia ewentualnych zaległości, uzupełnić wiedzę związaną z danymi przedmiotami.
- W związku z w/w trudnościami niecałe 36% ankietowanych uczniów stwierdziło że w ub. roku szkolnym myśleli o skorzystaniu pomocy specjalistycznej, a z takiej pomocy skorzystało 17% uczniów. Z jednej strony może wydać się to niewielką liczbą, ale z drugiej jest to sygnał, że młodzież takiego wsparcia potrzebuje. Potwierdzają to liczby uczniów objętych wsparciem psychologa i pedagoga w szkole. Jednak pełna liczba młodzieży objętej wsparciem specjalistycznym może być większa – część uczniów korzysta z takiej pomocy poza szkołą i niejednokrotnie zdarza się, że nikt w szkole

o tym nie wie.

- Innym czynnikiem ryzyka mogą być **trudności w relacjach z rówieśnikami**. Nadal obserwujemy u młodzieży coraz większe problemy w budowaniu wzajemnych relacji, dopasowaniu się do grupy rówieśniczej. Co więcej, uczniowie najwyraźniej nie przebywają razem nawet w czasie wolnym. Pytaliśmy o przedział 30 dni, to praktycznie cały miesiąc (częściowo w czasie wakacyjnym) . Ponad połowa ankietowanych praktycznie nie spędziła razem czasu aktywnie, np. na spacerze, rowerze, rolkach, grając w piłkę itd., a blisko 2/3 nie spotkało się, by razem posłuchać muzyki, obejrzeć film, zagrać w planszówki itp. Odpowiedź 1-2 razy trudno zaliczyć do pozytywnych. Co ciekawe w innym pytaniu tylko 1/3 uczniów sygnalizowała trudności w relacjach z rówieśnikami, a 17% czuje potrzebę zmian i poprawy w relacjach rówieśniczych. Trudności te zaobserwowali również nauczyciele (1/4 ankietowanych) a ponad 40% uczących otrzymało takie sygnały od rodziców lub samych uczniów.
- Trudności w relacjach rówieśniczych oraz brak tej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych może skłonić młodzież do szukania bardziej **ryzykownych rozwiązań** - sięgania po różne **używki**. Uznaliśmy, że już samo przebywanie w towarzystwie osób używających tych środków jest czynnikiem ryzyka, Niecałe 1/3 ankietowanych uczniów przyznała, że w ciągu ostatniego miesiąca przebywało w towarzystwie rówieśników, którzy pili alkohol. 14% ankietowanych uczniów w ciągu ostatniego miesiąca przebywało w grupie rówieśniczej, w której zażywało się środki psychoaktywne. Jeśli chodzi o papierosy i e-papierosy to: blisko połowa przebywało wśród palących rówieśników. Wyniki wskazują, że młodzież najczęściej stosowaną „używką” są papierosy i e-papierosy.
- Kilka pytań dotyczyło ryzykownych **zachowań w sieci**. Na szczęście wyniki pokazują, że skala cyberprzemocy, dotycząca nie jest bardzo duża, ale nie lekceważąca. 12% uczniów sygnalizuje, że padło ofiarą takich zachowań. Do uczestniczenia w takim procederze przyznaje się 6%. Jednocześnie 21,5% ankietowanych przyznaje się, że w ciągu ostatniego miesiąca wchodzili na strony, których treści mogą być nieodpowiednie lub szkodliwe. Wskazana jest kontynuacja działań uświadamiających młodzieży negatywne skutki takich zachowań.

Działania szkoły w bieżącym roku szkolnym obejmujące czynniki wzmacniające:

- Dyrekcja, wychowawcy, pedagog, psycholog oraz pozostali uczący stale współpracują z rodzicami, widząc konieczność szybkiego reagowania w sytuacji kryzysowej oraz wzajemnego przekazywania istotnych informacji. Na bieżąco reagują na problemy zgłaszane przez rodziców – np. wprowadzając dodatkowe formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej lub wsparcia na terenie szkoły, współpracując z poradnią psychologiczno-pedagogiczną i innymi instytucjami wspomagającymi.
- Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny obejmuje działania z zakresu profilaktyki uniwersalnej, wspierając wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest wzmocnienie odpowiedzialności za własne zdrowie (dbanie o siebie), ograniczanie ryzykownych zachowań np. związanych z technologią cyfrową lub sięgania po różne używki oraz podniesienie samooceny i wzmacniania umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych tak potrzebnej młodym ludziom w realizowaniu codziennych zadań.

- Niezmiernie ważnym dla młodzieży jest aspekt **relacji rówieśniczych i integracja**. Podkreślają uczniowie. Pokrywa się to z zaobserwowanymi przez nauczycieli trudnościami. Wiele działań ze strony szkoły nakierowanych jest na integrację młodzieży, np. organizowanie wspólnych, akcji na rzecz promocji szkoły, konkursów, zawodów sportowych, zabaw, wycieczek klasowych i międzyklasowych.
- Potrzebę poprawienia relacji z rówieśnikami i większego zrozumienia sygnalizuje 17% ankietowanych uczniów – w ubiegłym roku ta liczba była znacznie większa, 11% uczniów potrzebuje większego zrozumienia wśród rodziców. Co ciekawe w innym pytaniu zdecydowana większość uczniów (93,5%) wskazuje, że w relacjach z rówieśnikami przydarzają im się pozytywne sytuacje – uczniowie najczęściej wskazują uśmiech, miły gest (64,5%), miłą, ciekawą rozmowę (55%), wspólne żarty (55%) oraz wspólne wyjście (45%). Niestety 6,5% ankietowanych uczniów nie potrafiło wskazać nic pozytywnego w ostatnim miesiącu.
- W szkole realizowane są dyżury nauczycieli na przerwach – dyrekcja przeprowadza systematyczne kontrole dyżurów. W szkole funkcjonuje również monitoring – który wpływa pozytywnie na poziom bezpieczeństwa zarówno na terenie szkoły (korytarze) oraz przy wejściu – co teoretycznie ogranicza swobodne i anonimowe wchodzenie na teren szkoły potencjalnych zagrożeń z zewnątrz.
- W ubiegłym roku szkolnym w bibliotece szkolnej nakładem środków Rady Rodziców prenumerowano miesięcznik - magazyn psychologiczny "Charaktery". W katalogu online biblioteki założono i zaktualizowano o nowe źródła i materiały zestawienie tematyczne "Wychowanie. Dla rodziców nastolatków". Prowadzono i udostępniano zestawienie bibliograficzne "Nowości Biblioteki Pedagogicznej w Cieszynie" z aktualizowaną ofertą dla nauczycieli. Szkoła pozyskała i udostępniła w bibliotece szkolnej Podręczniki zaadaptowane dla uczniów z niepełnosprawnościami. Realizowano poradnictwo z zakresu higieny umysłowej w nauce oraz promowano literaturę związaną z zainteresowaniami pozaszkolnymi młodzieży, rozwijającą pasję i zainteresowania uczniów.

14. Priorytety na rok 2024/2025

- Wpływ środowiska rówieśniczego na proces wychowania oraz budowanie pozytywnych relacji rówieśniczych.
- Wzmacnianie motywacji do uczenia się – kształtowanie umiejętności realizowania indywidualnych celów.
- Wpływ e-papierosów i papierosów na zdrowie młodych ludzi.
- Rozwijanie u uczniów i wychowanków empatii i wrażliwości na potrzeby innych.